

Hírlapirás:

Egész évre	12 frt
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
— Egyen szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Flois Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeszterek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
megtűléseire vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:

Nagy-Beszterek,
Zápalya-utca 1-2. szám,
hová a lap az elméleti részét, illetve
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetés
irodában.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

A parlamenti szünet végén.

Nagybeszterek, szeptember 14.

A parlamenti szünet végéhez érve, majd mindennap van alkalmunk beszámoló beszédekről hallani, melyeket választók bizalmas köreiben tartanak az illető képviselők, de azért az egész ország figyelemreméltó érdeklődéssel fogadja azokat.

Gróf Csáky Albin és Vörös László kereskedelemügyi államtitkár beszámolója — az utóbbi egyuttal programbeszédet is tartott a széki választókerületben — fontos államférfiai kijelentéseket foglal magában a Bánffy-kabinet működésére vonatkozólag s egyuttal nem csekély konsternációt keltett a két beszéd a különféle ellenzék soraiban. Biztonság és bizalom kíséri az államtitkár szavait, míg a volt közoktatásügyi miniszter becsületesen és lelkiismeretesen teljesített kötelességre, teljesen megoldott reorganizátori feladatra hivatkozhatott.

Ez a megelégedés a multa vonatkozólag és ez a bizalom a kormány jövő akciójára nézve keresztülhúzódik minden során a szabadelvű pártnak, a mely a Bánffy-kabinet még csak rövid kormányzása után is kell hogy elismerje, hogy nem csalódott a mostani kormány iránt való bizalmában, dacára az előbbi héroszoknak.

Ha a törekvés, a tények és az elért eredmények szerint ítélünk — és elfogulatlan politikusok másképp nem is ítélnének — érthetőnek fogjuk találni ellenzékünk kényelmetlen helyzetét, tartozzanak bármely árnyalathoz, melyek oly kormánnyal állnak szemben, melynek sem be nem váltott ígéreteket nem hányhatnak a szemére, sem a rosszul teljesített kötelesség vádját nem emelhetik ellene.

A Bánffy-kabinet többet tartott meg, mint ígért, mikor a megsértett tekintélyt, a külügyekben a veszedelmessen megcsökkenő ingerenciát ez előtt aligha elért nivóra állította vissza és midőn a kabinet nem törődve Ausztria érdekével öntudatosan és erősen védelmezte és előmozdította a magyar országos érdeket.

A magyar nemzet, amelynek kiválóan erélyes kormányja van, megelégedett abban a gondolatban, hogy a kabinet egészséges, erős és tartós, és csak az ellenzéki tulzók csalatkoztak gonoszul reményeikben, hogy Bánffy csak átmenetileg vezet az ügyeket.

Az agrárkérdést és a vele közeli rokonságban levő néppárti programot a pillanatnyi feltételek közé kell sorozni, melyek hirtelen fényvel fellobbannak s eltűnnek a nélkül, hogy maradandó benyomást hagynának maguk után a választók egészséges politikai érzékében, nemzeti érzésében.

Sem az agráriusok, sem a néppárt nem voltak képesek elegendő ténnyel tenni, hogy onnan messzeterjedő és sikert ígérő akcióhoz foghassanak. A néppárt programja végkép csütörtököt mondott, mert a bujtogatás és nemzetiségi gyűlölet lóiba nagyon kilatszott a hirhedt hez-kaplánok reverendája alól. Az agráriusok meg pihenni tértek, nem mert egy kitünő aratás legyőzhetetlen nehézségeket fektetett áskálódó üzemek elé, hisz az idej aratás a középszerű alatt mozog, hanem az ország hallotta az aprárprogramot és úgy találta, hogy csak néhány ezerek, a felsőbb

ezrek nyílt vagy titkos érdekében forszírozták. A földművelő lakosság sejtette, hogy az agrárkövetelések törvényhozási megvalósításához évtizedek kellenének és látta ezzel szemben gróf Festetics Andor csendes és csőtudatos működését, erélyes és erőteltjes fellépését, aki komoly országos érdekek védelmében sem baráti-szomszédi nyugalmaikat, sem pressziót nem engedett érvényesülni és ebben a kevés szónoki siker által kísért működésben látta a legbiztosabb garanciát a magyar mezőgazdaság egészséges fejlődésére nézve. A Bánffy-kabinet meg lehet elégedve sikereivel, a szabadelvű párt és a nemzet tulnyomó többsége — mondja a „Pester Correspondenz“ — szintén.

Városi közgyűlés.

[Nagybeszterek, szeptember 14.]

Nagybeszterek városának képviselő testülete szeptember 17-én kedden, d. u. 3 órakor tartja rendes havi közgyűlését a következő tárgysorozattal:

1. Torontálvármegye közg. bizottsága közli a nm. m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumnak f. év július hó 26-án 41647. sz. a. kelt rendeletét a vizen szállított áruk utáni köveztvám főlemelése tárgyában.
2. Torontálvármegye törvényhat. bizottságának f. év augusztus hó 21-én 1297. sz. a. hozott határozatát dr. Pajcs György képviselőtestületi tag által a f. évben uralkodott árvíz alkalmából tett indítván áru illetve a képviselőtestületnek f. évi 48. sz. a. hozott határozatára.
3. A szegedi tankerületi főigazgató átirata a régi főgymn. épület kibővítése tárgyában.
4. Ugyanannak átirata egy tornahelyiségnek a főgymn. számára leendő berendezése tárgyában.
5. Vár. polgármester mint a városi építési tárgyában kinevezett küdöttés elnökének jelentése a bizottság eddigi működéséről.
6. A közg. választók összeírására kimelesztett küdöttés jelentése ez irányban eljárásról.
7. A vár. tanács véleményes jelentése a felsőmúzsiai telepen végrehajtási teendőkkel megbízott közegek díjaztatásáról.
8. A városi tanácsnak véleményes jelentése Dimitrijevit György városi tanácsnok nyugdíjaztatása tárgyában.
9. A városi jövedéki hivatal ügykezelésének megvizsgálása tárgyában kimenesztett küdöttés jelentése és a városi tanács erre vonatkozó javaslata.
10. Az ezr. döves történeti felvonulás végrehajtó bizottságának átirata anyagi támogatás tárgyában.
11. Az országos diák szövetség felhívása a Pusztaszeren fölláttandó díszes emlékoszlop költésgeihez való hozzájárulása iránt.
12. A helybeli Lloyd társulat véleményes javaslata a Hoffmann cég s helybeli tárházak bérletének kérvényére az általa elszállítandó gabna nemük után fizetendő köveztvám tárgyában.
13. Az állandó építési bizottság véleményes jelentése Mesznik Lipót helyb. asztalosmester részéről az új főgymnasium épület berendezésére szállított felszerelvények után kiérdemelt kereseti összeg kiutalványozása iránt.
14. A nőzárda igazgatóság kérvénye az intézet és a Weisz féle magtár közöttlevő terület átengedése tárgyában.
15. A vár. polgármester hivatalos jelentése f. év augusztus havában megejtett pénztári rovincsolásról.
16. A vár. polgármester betérjeszti város-gazdánk hivatalos jelentését egy bérmen kibérlése tárgyában Verseczre történt kiküldetéséről szóló jelentését.
17. Kremser János vár. mérnöki hivatal-szolga kérvénye havi fizetésének felemelése iránt. És a netán még beérkezendő ügyek.

HIREK.

Tájékoztató.

Szeptember 15. A nagybesztereki sakkör közgyűlése
Szeptember 16. Zsinagóga fölszentelése.
Szeptember 16. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Szeptember 17. Városi közgyűlés.
Szept. 22-én Lótenyésztési díjosztás Franczfeldon.
Szept. 27-én Lótenyésztési díjosztás Nagy Kikindán.
Október 7. Lóverseny Nagy Besztereken.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.
A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schubert házban van.

— **A király Torontálmegyében.** A zentai hadgyakorlat alkalmával 8 felsége Torontál vármegye területét is fogja érinteni. A szükséges intézkedések megtétele végett Rónay Jenő főispán holnap reggel Tisza Szentmiklósa utazik.

— **Az első polgári házasság Nagybesztereken.** Október elsején lép életbe a legújabb egyházi-politikai törvény, mely esemény folytán naponként olvashatni, hogy az ország egyes helyein ki köti az első házasságot. Városunkban Krsztics János polgármester lesz az első, ki polgári házasságra lép May Róza kiasszonnyal. Az összejáratási ceremóniát természetesen dr. Perisits Zoltán főjegyző, a polgármester helyettese fogja végezni.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán ki a közelműben az antaivalvai, alibunári, törökkanizsai, törökbecsei, csenei, párdányi és nagykikindai főszolgabírói hivatalok valamint Nagyikinda városának ügykezelését vizsgálta meg, tegnap este visszaérkezett Nagybeszterekre.

— **Lóverseny.** A lóverseny díjsaira adományoztak: gróf Nako Kálmán 50 frt, báró Lipthay Frigyes 25 frt, „Torontálmegyei takarékos és hitelbank“ 10 frt, Steinitzer Géza 5 frt, Zsombolya községe 3 frt, Augustin Antal 1 frt, Maczin L. 1 frt, dr. Dül 1 frt.

— **A falu esze.** A fűzesabonyi kisbíró aligha lehet valami nagy tekintély a falu népe előtt, mert ha az lett volna, Fűzes Abonyban ma úgy lehet, hogy több gyilkossággal vádolt bűnös lakoznék. Mert a kisbíró azt hirdette a napokban a falu lakosságának, hogy a gyilkosságot megfizetik. Van ugyanis Fűzes Abonyban egy Csató Gáspár nevű ember, aki arról ismeretes, hogy dolgozni nem szokott, de annál többet lopni, különösen a kukorica- és krumpli-földeken. Az előjáróság sokat vesződött az elzűlött, csavargó emberrel, de sehogy sem tudott tőle megszabadulni. Végre is megbizta a kisbíró, hogy a saját betájtása szerint tegyen valamit azzal az emberrel. Hát a kisbíró tett is. Fontos megbízatásához mért komolysággal kezébe vette a dob, végig verte azt a faluban és a következőket adta tudtára a falu népének: „Aki Csató Gáspárt a kukorica vagy krumpli-lopáson rajta kapja és agyonüti, meg lesz érte fizetve...“ Eppen azért nagy szerencse, hogy a fűzesabonyi kisbírónak bölcsesége nem igen imponál a falu népének.

— **A fogadott fiu halála.** Az idej szezon a legrosszabb akaratta, sem lehetne holt-szezonnak moadani. Egymásután követték el ugy a fővárosban, mint a különböző vidékeken a leg-hajmeresztőbb gyilkosságokat, a mi nélkül ugyancsak nem szűkölködött Torontálmegye sem, de legkevésbé a mi városunk. Csak a napokban adtunk hirt a legutóbbi szenzációs eseményekről, ma ismét ujabbról értesülünk, mely megfagyasztja szinte a vért az erekből. Molnár Sándor nagybirtokos horvát-bóka ierdejében tegnap Szitás Péter bérésgazdát ennek fogadott fia, az alig 12 éves Szekulits Stevó, alvás közben három jól irányzott fejszeesapással megölte. Az álomba merült embernek alkalmá sem volt védekezni a fiu vérengzésével szemben, a ki ilyenféleképpen akarta meghálálni fogadott apjának azon jószágát,

hogy őt, az elhagyott árvát, családjába vette. A módosi vizsgálóbíró, a nagybecskereki ügyészség intézkedése folytán, megjelent a helyszínén, a hullát felboncoltatta és a fiút, ki töredelmes vallomást tett, letartóztatta. Szitás Péter 34 éves józan munkás ember volt. Halálát neje és három támasz nélkül maradt apró gyermeke siratja.

— Sertésvész Ma érkezett tudósítás szerint Billédén a sertésvész fellépett.

— **Templomavatás.** A nagybecskereki izr. templomnak a nagy ünnepekre való felszentelése folyó hó 15-én, azaz holnap vasárnap délután 3 órakor a következő sorrendben fog végbemenni. 1. Megnyitó. 2. Zsoltár 24. 3. Körmenet a thórakkal s azoknak a frigyazekrénybe való elhelyezése. 4. Fölszentelő ima. 5. Az örök mécs meggyújtása. 6. Zsoltár 30. 7. Beszéd és ima a királyért és hazáért. 8. Szózat.

— **Aranylakodalom.** Lafleur P. lázár-földi jegyző szülei, Lafleur Márton és neje Magdolna e napokban Lázár földön ültek meg házasságuk 50 éves fordulóját. Különös végzése a gondviselésnek, hogy ez alkalommal ismét Mihalkovits L. istvánföldi esperes plébános végezte az egyházi funkciót, ugyanaz, aki 1845-ben eskette össze az akkor még fiatal párt. A szertartás végzetével úgy az említett lelkész mint Olajos J. lázár-földi plébános oly megható beszédekkel intettek a jubilálókhöz hogy az összes jelenvoltak szemei könybe lábadtak. Az egyházi ünnepély végzetével Lafleur jegyző vendégszerető házába ebédre gyűlt össze a nagyszámu vendég társaság, mely alkalommal természetesen sikerült feköszüniökben sem volt hiány.

— **Kultura Vásárhelyen.** Furcsa történetről értesíti a „Sz. H.”-t vásárhelyi levelezője, mely érdekes világot vet az ottani állapotokra. A vásárhelyi róm. kath. egyház iskolászeke Reisner Károly okleveles tanyai tanítót, ki ideiglenes minőségben már egy év óta működik a Csajaghy féle iskolánál, állásában nem véglegesítette, hanem elbocsátotta és helyét egy Seffer nevű csizmadia mesterrel töltötte be, dicsőségére a népnevelés jól felfogott érdekeinek. A csizmadia mester fogja tehát ezután a nebulókba diktálni a tudományt ékes lábszj gyakorlatok mellett, ha pedig azt tapasztalja, hogy egyik másik nem igen képes boldogulni a tudomány terén, mindjárt kiválaszthatja az immár mellékessé vált mesterség számára.

— **Elszaporodott vaddisznók.** Temesmegye közigazgatási bizottságában Ambrózy Béla báró szóba hozta, hogy gróf Zselenszky Róbert lippai vadászterületén a vaddisznók rendkívül elszaporodtak, a közbiztonságot veszélyeztetik. A bizottság felszólítja Zselenszky grófot, hogy záros határidőben hajtóvadászatot tartson, ellenkező esetben hivatalból rendelik el a hajtóvadászatot.

— **Leleményes tolvaj.** Nagybecskerek nagyváros.

Már van két titkos rendőrünk is.

Nagybecskerek lesz még nagyobb város is. Akkor lesz husz detektive. Olyan bizonyos, minthogy a nagytemplom órája naponta másképp jár, hogy Becskerekből annál is nagyobb város lesz és akkor hetvenkettő lesz benne a titkos rendőrök száma. Ma azonban hetvenkedő csavargót is fog ellykor benne a rendőrség.

Szemfüles a rendőrség, nyomon van, kísér minden léptét-nyomatát a csavargónak, a ki bemenekül a legelső házba, a lépcsőkön fel az emeletre és az előszobában egy csomó férfiruha között találja magát.

— Na hát ez jó vásár lesz — gondolta magában a gyorsan leaggatta a fogaról a ruhákat, a karjára vetette s mint a ki legjobban végezte a dolgát, szépen utnak indul fel a lépcsőn.

Alig tesz néhány lépést, szembe találkozik egy urral, a ki gardája volt a tolvaj karján lévő ruháknak.

— Mi az! Hiszen maga az én ruháimat viszi.

— Igen, nagyságos uram.

— Hát hogy meri elvinni?

— Már miért ne merném, mikor a ruhatisztító vagyok, a nagysága hivatott és ő adta át tisztításra nekem.

— Ugy? No akkor vesse csak le az überziheremet, ezt is vigye el és tisztítsa ki.

A csavargó, a leleményes tolvaj lehuzta a kabátot, a boldogan, magában jót kacagva állott tovább.

A nagyságos ur pedig önelégülten motyogta maga elé: — No lám, milyen jó, a kinek ilyen kedves figyelmes felesége van, mint nekem.

— **A megjutalmazott agitátor.** Szegedről írják: Miletits Szvetozárnak legközelebb bekövetkező 70-ik születésnapja alkalmából a szerb agitátorok a délvidéki szerbek között pénzt gyűjtenek, hogy Miletitsnek mintegy 30,000 frt adósságát törleszthessék és öregségére gondtalan életet biztosítsanak. Az adakozásra való fölhevítés-

ban Miletits a szerb nemzeti eszme sokat szenvedett martírjának van föltüntetve. Szegeden Majszky Sándor és Ramadánovits Szofra kereskedők gyűjtenek és ezzel erősen megbátorítottatják a szegedi hazafias szerbeket, kik a hazaárulásért hosszas fogságot szenvedett Miletitset nem ismerik el szerb nemzeti martírnak és nem hajlandók részére adakozni.

— **Szulik ünnepély Ó-Becsén.** Folyó hó 22-én leplezik le Ó-Becsén az öt év előtt elhunyt költő, író, lelkész Szulik Józsefnek díszes emlékkövét, melyet a Szent-István társulat állított fel. Az ünnepély programja a következő: Vasárnap, szeptember 22-én este fél 7-kor a vidékről érkező vendégek fogadása, — fél 8-kor Lévai M. felolvasása Szulik irodalmi és költői munkásságáról; Gubanits F. szavalja Szulik utolsó költeményét, utána ismerkedési estély és vacsora à la carte a városi nagyvendéglő dísztermében. Hétfőn szeptember 23-án délelőtt 9-kor a közelebbi vendégek fogadása, s az összes vendégek és helybeliek gyülekezése a városház nagytermében, s innen ünnepélyes felvonulás a templomba. Délelőtt fél 10-kor ünnepélyes gyászmise a boldogult lelki üdvéért; ezt követőleg testületi kivonulás a temetőbe az iskolás ifjuság, tüzoltóság, legényegylet, hatóságok, testületek és vidéki vendégek részvételével. Délelőtt fél 11-kor a siremlék ünnepélyes leleplezése, mely alkalmával az ó-becsei dalárda egy gyászalt éneket; dr. Szekrényi Lajos, a Szent-István társulat kiküldötte, emlékbeszédet mond; Oltványi Gáspár alkalmi költeményét szavalja; Osztrógona cz. Ferencz. Dr. Kisfaludi Béla, a Szent-István társulat alelnöke, átadja az emléket a kath. hitközségnek; Gombos Béla hitközségi elnök a siremléket átveszi; Csupor Gyula rövid apoteosiszt mond a boldogult barátai nevében. Déli pont 12-kor társas ebéd a nagyvendéglő dísztermében. (Aki itt résztvenni óhajtanak, a vendéglős előzetes tájékoztathatja végett Rajsi Sándor pénztárnok úrnál előre jelentkezni felkérteknek. Egy teríték fél liter borral és feketével 1 frt 60 kr.) Délután 3 órakor kirándulás a hajóállomáshoz, a Ferencz csatorna új torkolatához s a városligeti lövőde helyiségébe; — utána tetszés szerint egyes társas körök megtekintése. Este 7 órakor az ó-becsei polgári magyar dalkör színi osztályának díszelőadása a nagyvendéglő dísztermében; utána tombola, (vacsora à la carte) és az ifjuság számára zártkörű táncmulatság, — melynek tisztá jövedelme az ünnepély költségeinek fedezésére fordítatik.

Irodalom és művészet.

* **Hangjegyek a legolcsóbb áron kaphatók és pedig:** Teljes opera és operette zongora kivonatok, szöveggel és szöveg nélkül. Klasszikus zene és nyitányok. Hármások, négyesek, ötosök vonós hangszerekre, különféle zenekarok. Német énekek férfi hangra, továbbá egy jó karba tartott Physharmonika, egy háromszeg (Triangl). Kottatartók és „die Östr. Ung. Monarchie in Wort und Bild“ Bővebb utasítást és árjegyzéket kívánatra küld Özv. Wiltshgo Karolin Nagy-Becskereken.

* **„Millenniumi Salon-Album“.** 1896. A modern salon-zene gyöngyei zongorára 2 kézzel címen egy 101 oldalos díszes zenemű jelent meg Klökner Ede zeneműkiadónál (Budapest, Csengery-utca 62), a mely 27 önálló, egytől egyig a leghíresebb modern zeneszerzők legkedveltebb szerzeményeit tartalmazza. Nem nálunk, de a külföldön, hol a zeneműfogyasztás ötvenszer akkora, nem jelent meg eddig ily bámulatos olcsó árban — bolti ára a vastos kötetnek 2 forint — ennyi értéket és valódi mesterműveket tartalmazó kottakönyv. Van ebben könnyebb, nehezebb, népszerű, klasszikus értékű; minden izlésnek s képeségnek megfelelő salondarab. Hogy csak a legelsőket említsük, képviselve vannak itt: Brahms, Godard, Grieg, Hiller, Jensen, Lányi Ernő, Meyer Helmund, Moszkowsky, Nessler, Raff, Rubinstein, Scharwenka, Schütt, Tschaykowszky, Wagner Richárd stb. hírneves szerzők legjobb zongoradarabjaikkal s képeznek egy oly gazdag anthológiát, milyent még a világhírű Peters sem produkált.

E kötet fényesen bizonyítja a millennium, alkalmából a magyar zenepiacz életrealóságát s a kiadó czég vállalkozó szellemét. Minden zenekarának melegen ajánljuk megvételre a Klökner-féle Millenniumi Salon-Albumot, a zenei élvezetek e gazdag kincsestárát, a „Küry Klára Dalos Könyvé“-nek méltó pendent-ját.

Táviratok.

A király köszönete.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Öfelsége a stettini hadgyakorlatok alkalmával a következő legfelsőbb kéziratot intézte Vilmos császárhoz:

Csász. és kir. felséged nagy örömet szerzett nekem, midőn hadseregének hadgyakorlataira meghívott. Szívesen fogadtam a meghívást mindenekelőtt azért, mivel cs. és kir. felségednek úgy saját személyem, mint hadseregem iránt táplált annyira becses, barátságos érzelmeinek újabb bizonyítékát láttam benne és különös kitüntetésnek vettem, hogy újból cs. és kir. felséged dicső hadseregének körében időzhettem. Öszinte elégtétel érzetével tölt el az, hogy azon magas méltóság, melylyel engem felséged kitüntetni sziveskedett, felséged hadseregéhez közelebb hozott. Áthatva azon óhajtól, hogy a hadseregeink közti szíves viszonyt még szorosabbra fűzzem, különös örömömre szolgál felségedet arra kérni, hogy mint két ezrednek tulajdonosa, hadseregem lovassági tábornoki egyenruháját is viselni sziveskedjék. Hadseregem ebben kiváló kitüntetést és a hű fegyverbarátság újabb zálogát látná.

Badeni a királynál.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Badeni grófot a király ma másfél óráig tartó kihallgatáson fogadta. Badeni elvállalta a kabinet-alakítást. A kabinet tagjairól közölt hírek azonban még koraiak. Délben öfelsége Goluchovskyt fogadta.

József főherczeg otthon.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) József főherczeg és családja ma délután 2 órakor Alesuthra utazott, csak akkor jönnek Budapestre, ha a király is jön.

A toskanai herczeg Gödöllőn.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Gödöllőről jelentik: Ferdinánd toskanai nagyherczeg ma délután öt órakor Gödöllőre érkezett. A királyi kastélyban megszállt.

A főherczeg költője.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) László kir. herczeg halála alkalmából Kerekes Mihály színes költeményt írt, melyet elküldött a főherczegi udvarnak is Alesuthra. Vécsey báró főudvarmester ma táviratban köszönte meg a szerzőnek hangulatteljes részvétét.

Hírek Szerbiából.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Az ifju liberalisok nem hajlandók a radikálisokkal paktumot kötni, de ha a radikálisok hozzájuk belépnek, szívesen fogadják. Vasárnap nagy liberalis értekezlet lesz a tárgyban. Pártvezérnek egyhangulag Risztics volt regenset óhajtják. — Belgrád határán most az összpontosított hadsereg felett nagy szemlét tart Franássovics tábornok. Hogy félreértés ne legyen belőle, a bolgár határon szintén összpontosították a hadsereget.

A czeplédi mandatum.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Czepléről jelentik, a képviselőválasztás mozgalmi igen élénkek. Hegedűs Károly, az egyik jelölt e hó 15-én tartja meg programbeszédét. Fogadására pártja élénken készül.

Az eltűnt matróz.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pár nap előtt egy matróz eltűnését jelentették be a rendőrségnél. Az esetet a rendőrség tudomásul vette és megindította a nyomozást a matróz holléte iránt. A nyomozás során kiderült, hogy a szegény ember kétaéget kizárólag bünténynek esett áldozatul. Még pedig a saját hajóskapitánya lökte bele a Dunába. A hajóskapitányt valószínűleg letartóztatják. A kapitány mostoha fia az évek előtt meggyilkolt Sándorné asszonynak, ki a Tompa-utcában lakott. Akkoriban mikor a gyilkosság történt, le is tartóztatták. Allitól az öreg asszony meggyilkolása és a matróz megölése szoros összefüggésben állanak egymással.

Óvintézkedések a kolera ellen.

Budapest, szeptember. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fővárosszerte nagy szeméztől kelt Gerlóczy polgármesternek a belügyminiszter leiratára a főváros területén fogantatandó óvintézkedések iránt kibocsájtott rendelete. A polgármester arra való tekintettel, hogy a boszantó ázsiai vendég, mely Volhymniából már Tarnopol galicziai városba is elhurezoltatott, nálunk termékeny talajra ne találjon, — a következőket rendeli el: Felhívja az összes kerületi előjárókat, tisztii főorvost, a fővárosi tanintézetek, gyárak, munkástelepek igazgatóit és a közséptési igazgatót, hogy saját hatáskörükben a tisztasági és egészségügyi rendszabályok pontos ellenőrzéséről, a csatornák rendben tartásáról, az ürülékek megbízható fertőtlenítéséről gondoskodjanak. — Elrendeli továbbá hogy gondoskodás tétessék a kutak vizének tisztán tartásáról és azoknak esetleges elzárásáról, és vízszűrő készülékek használatbavételéről, a szemétkihordásra való felügyeletről és a tüszűfolt pinczelakások kiürítéséről. Továbbá felhívja a tisztii főorvost és valamennyi kórházi igazgatót, hogy a főváros területén előforduló kolera-gyanus megbetegedésekről, és az ürülékek bakteriológiai vizsgálatának eredményéről azonnal jelentést tegyenek. Különös felügyelet tárgyává teszi, hogy vendéglőkben, élelmi szereket gyártó műhelyek vagy ezeket áruoló üzletekben kolera-gyanus beteg meg ne türessék. Altalán elvárja az illetékes közegektől, hogy a most és annak előtte kiadott rendeleteknek megfelelően elengedhetlen kötelességeiknek ismerjék annyival is inkább, mert a mult évek tapasztalatai szerint a czélszerűen alkalmazott óvintézkedésektől nagy eredmény várható. Végül felkéri a vörös kereszt igazgatóságát, hogy az esetleges betegek és halottak szállításához szükséges kocsikat, az illető közeg rendelkezésére bocsássák.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bauruthból jelentik, hogy a bauruth—damasi vasuti vonalon a szikrák egy vonat személyszállító kocsiját lángba borították. A vonat lejtős úton ment és így nem lehetett megállítani. Mire megállították, 12 kocsi lángban volt, hét utas teljesen megégett és nyolcz súlyos égési sebeket kapott. Az állomáson a rendőrség letartóztatta a gépet.

A budai várszínház szerződése.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budai színházi bizottság ma délután ülést tartott. A várszínházbeli előadásokra vonatkozólag a székes főváros és a nemzeti színház intendatúrája között kötött szerződés a jövő évi október hónapban lejár, e tekintetben tehát intézkedésre van szükség. A bizottság, több kombinációval szemben, a várszínházbeli előadásokat csak úgy látja fontarthatóknak, ha a nemzeti színházzal marad kapcsolatban a várszínház. Mert olyan szintársulatot szervezni, a mely a nemzeti és népszínházzal versenyezhet, alig lehetséges s így a közönség nem menne a budai színházba. Ez csak akkor lesz kivihető, ha a budai állandó színház ügye véglegesen meg lesz oldva. Így tehát a legszerencsésebb megoldásnak azt tartja a bizottság, ha a most fennálló viszony továbbra is megmarad s ajánlja, hogy a nemzeti színházzal további tíz évre hosszabbítsassék meg a szerződés, a jelenlegi feltételek mellett, vagyis 5500 frt szubvenzióval és 100 frttal a díszletekre és butorokra. A budai színházi bizottság azonban — a többi faktorok belevonásával is — tárgyalásokat fog folytatni a jövődében építendő budai színház építése, a kellő tőkék beszerzése s az

előadandó színmű fajok megállapítása iránt. Ezzel kapcsolatban azt az óhajtást is hangsúlyozta a bizottság, hogy akkor, ha majd a népszínházra vonatkozó új szerződést megkötik, a szerződés pontozataiba vegyék föl azt is, hogy a népszínházban előadott darabok Budán is színpadra hozhatók.

Kimutatás

A „Torontálmezei Takaré- és Hitelbank” 1895. évi augusztus havi forgalom kimutatása.

Pénztári betétek	
Állása július hó végével	1157334 14
betétek augusztus hóban	142348 58
Összesen	1299682 72
Visszafizetések augusztus hóban	138463 16
Állása augusztus hó végével	1161219 56
Leszámitolási üzlet	
A tárcza állása július hó végével	1236841 85
leszámitoltatott augusztus hóban	379329 70
Összesen	1616171 53
Visszleszámitoltatott és visszafizetett augusztus hóban	382260 41
A tárcza állása augusztus hó végével	1233911 12
Előlegek értékpapirokra	
Állása július hó végével	12621 —
kiadások augusztus hóban	390 —
Összesen	13011 —
Visszafizetések augusztus hóban	234 —
Állása augusztus hó végével	12877 —
Ingatlan kölcsönök	
Állása augusztus hó végével változatlan	65962 56
Pénztári forgalom	
Készpénzgyenleg július hó végével	907 07
bevételek augusztus hóban	866119 52
Összesen	867026 59
kiadások augusztus hóban	888642 02
egyenleg augusztus hó végével	8384 57

Nyiltér.)*

Grünbaum Vilmos

női-ruha-terme

Nagy-Beckereken

Van szerencsém a tisztelt közönség figyelmét az őszi idényre beérkezett

selymek, kelmék és diszitéseim

dus választékára felhívni.

Műhelyem vezetését elsörendü bécsi erőre bizva, főitrekvésem oda irányuland, becses vevőim bizalmát és megalégedését ezentul is legujabb divatu, elegáns kivitelü toilették szállítása által, jutányos árak mellett — kiérdemelni.

Készletli raktáromon nagy választékban: gallérok, jaquettek, mindennemü szövet és selyembluzok, costumek, matiné, juponok kötények.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

672—x.7

*) Az e rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

Hirdetések.

Tüzifa.

Van szerencsém a t. közönségnek tudtára adni, hogy tekintettel a közeledő őszi idényre raktáraink teljesen felszerelve vannak és az alábbi válfajokat ajánljuk:

Fejér gyertyánfa	14	frt	—	kr.
Körisfa	13	”	—	”
Erdei bikkfa	13	”	50	”
Szilfa	11	”	50	”
Kányafa	12	”	—	”
Dorongfa	11	”	—	”
Tölgyfa	11	”	—	”

Megrendelések elfogadtatnak a Daun-féle téglagyárnál és Arpad-utca 11. sz. a.

— Telefon 34. sz. —

☛ Két öl vételénél a fa díjtalanul házhoz szállítatik. ☛

Spuller Lipót,

a szlavoniai faipar-társaság főképviseleje.

(687—515)

Van szerencsénk a tisztelt vendéglős urakat értesíteni, hogy

FUCHS SÁNDOR urnál lévő

nagybecskereki főraktárunkban

a legelőnyösebben ismert mindennemü világos és barna

söreink

mindenkor friss fejtésben eredeti árainkban kaphatók.

Első Magyar Részvény Sörfözde, Kőbánya.

(690—32)

(666-6.3)

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19 ig

1	nyeremény	80000	=	80000
1	"	60000	=	60000
1	"	40000	=	40000
1	"	30000	=	30000
1	"	20000	=	20000
1	"	15000	=	15000
1	"	10000	=	10000
2	"	8000	=	16000
8	"	4000	=	32000
10	"	2000	=	20000
13	"	1000	=	13000
100	"	400	=	40000
860	"	200	=	172000
9060	"	80	=	720000
10000	nyeremény	összesen		1268000

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100000 sorsjegy 31,499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizetendők ki. A huzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja utánfizetendő.

II. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig

J jutalom	600000	=	600000
1	400000	=	400000
1	200000	=	200000
1	100000	=	100000
1	50000	=	50000
2	20000	=	40000
2	15000	=	30000
4	10000	=	40000
4	8000	=	32000
10	6000	=	60000
27	2000	=	20000
100	1000	=	200000
200	200	=	230000
1150	100	=	200000
20000	nyer. és jutalom		4332000

AZ I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1	1/10	1/20	sorsjegy
40.-	4.-	2.-	korona.

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1	1/10	1/20	teljes sorsjegyek
80.-	8.-	4.-	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban
Andrássy-ut. 5. sz.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,000 sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Első huzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Eszerint ajánlom és utányvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az 1-ső osztály részére

1/1	1/2	1/5	1/10	1/20	korona.
40.-	20.-	8.-	4.-	2.-	

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek

1/1	1/2	1/5	1/10	1/20	korona.
80.-	40.-	16.-	8.-	4.-	

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzatnak, egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetettik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, BUDAPEST,

szervita-ter 3.

Süggönyezim: „Magyarlottó, Budapest.

Check Conto: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Süggönyezim: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottogyűjtődék, visszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállítatnak.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy úgy mint eddig, ezentul is raktáron tartok új

zongorákat,

régieket becserelek és kijavitok, bérbe adok, javításokat és hangolásokat átveszek és minden szakmámba vágó munkát a legolcsóbban teljesítek.

Weisser Ádon

orgonaeépítő és zongorahangoló
Nagybecskerekén Gizellapart,
Kollaritsch-féle ház.

41—10.4

Szabad kézből eladandó

egy 20 lóerejű, csak néhány éven át használatban volt, tehát majdnem újnak nevezhető állandó stabil)

gőzlokomobil

pléh kéménnyel ellátva, (Höcker testvérek sziszthéme) jutányos ár és feltételek mellett tisztelettel alólírott nál szabad kézből eladandó.

Staits Görgy
Médoson.

(707—3.2)

0273. szám hig. 895. A nagyszentmiklósi főszoigabirótól

Pályázati hirdetés.

Nagy Óz községében megüresedett segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok s felhivom mindazokat, kik ezen 400 frt azaz négyszáz forint fizetéssel javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket alólírott főszoigabiróhoz folyó évi szeptember hó 20-ig annál is inkább adják be, mert később érkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Nagyszentmiklós 1895. évi aug. 31-én.

Lestyánszky,
főszoigabiró.

(689—2.3)